

іноземних держав;

– мотоциклів, мотоколясок.

Треба звернути увагу на матеріально-технічний аспект застосування засобів примусової зупинки транспортних засобів. У випадку, коли суд визнає необґрунтоване застосування засобів примусової зупинки, відшкодування завданих матеріальних збитків може бути покладено на Національну поліцію України. Тому розробка безпечних засобів примусової зупинки транспортного засобу залишається важливим завданням, вирішення якого зможе відбуватися двома шляхами. Перший шлях – вдосконалення вже наявних технічних засобів примусової зупинки транспорту. Другий шлях – створення нових пристроїв зупинки транспортного засобу.

В Україні Г. Г. Губарев виконував дослідження в Науково-дослідному та проектно-конструкторському інституті «Молнія» НТУ «Харківський політехнічний інститут». У результаті було розроблено пристрій, здатний за допомогою електромагнітного імпульсу зупинити на відстані транспортні засоби. Принцип дії полягає в тому, що під час наїзду на високовольтний пристрій відбувається взаємодія електродів із днищем транспортного засобу, що призводить до електричного розряду. Робочі електроди виготовляються з пружних прямолінійних провідників типу антенного троса або з пружних внутрішніх жил кабелів. Значення напруги зазвичай сягає 40–50 кВ і навіть більше. Такий розряд струму супроводжується відповідним імпульсом магнітного поля значної напруженості, що зумовлює вражаючу дію як високої напруги, так і розрядного струму та магнітного поля транспортного засобу. Результатом такого впливу є відмова двигуна і в подальшому безпечна зупинка транспортного засобу.

На сьогодні фірма Eureka Airspace пропонує розробку High Power Electromagnetic System. Цей пристрій вражає мікропроцеси автомобіля шляхом випромінювання потужного електромагнітного імпульсу і таким чином транспортний засіб зупиняється дистанційно, завдяки припиненню подачі палива або знеструмлення електромережі.

Підсумовуючи, зазначимо, що всі сучасні засоби примусової зупинки транспортних засобів не позбавлені недоліків. Дослідження сучасних вітчизняних і закордонних розробок засобів примусової зупинки дає змогу зробити висновок, що майбутнє у сфері примусової зупинки транспортного засобу за засобами, створеними на основі використання коротких високовольтних імпульсів струму та магнітних полів, які їх супроводжують.

1. Ярмак Х. П. Адміністративно-наглядова діяльність міліції в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / ХНУВС. Харків, 2006. 437 с.

2. Управління безпеки дорожнього руху. Статистика аварійності в Україні. URL : <https://opendatabot.ua/ru/analytics/dtp-2021/>

3. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

4. Губарев Г. Г. Пристрої примусової зупинки автотранспорту: сучасний стан та перспективи розвитку. *Право і безпека*. 2013. № 29 (49). С/ 119-126/

Тетяна СТОЄВА

студентка ННІ права
та інноваційної освіти

Науковий керівник:

Сергій ІСЛАНКІН

викладач кафедри кримінально-
правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі розвитку суспільства проблема безпеки існування й розвитку всіх держав і народів набула нового виміру, адже відбуваються значні зміни в економічних, екологічних, культурних сферах у межах окремих держав, етносів, народів, націй, а також між

ними. Сьогодні кожна країна будує свою правову культуру та має власний, притаманний тільки їй правопорядок, необхідність зміцнення якого зумовлюється інтересами громадянського суспільства та основами громадської безпеки держави загалом. Адміністративно-правове регулювання є складним явищем, яке в сучасних умовах активно досліджується і потребує постійного осмислення. Тому питання забезпечення громадської безпеки є надзвичайно актуальним, адже сьогодні у демократичній державі дуже важливо дотримуватися забезпечення громадської безпеки для продуктивного регулювання держави і суспільних відносин.

У правовій системі держави засоби впливу на регулювання суспільних відносин у сфері охорони громадського порядку переважають адміністративно-правові форми. Адміністративно-правове забезпечення регламентує найважливіші суспільні відносини у сфері громадської безпеки між: державними органами і діячами, громадянами, громадськими організаціями й органами виконавчої і законодавчої влади та іншими. Аналіз адміністративно-правового регулювання свідчить про те, що це явище є досить поширеним і має велике значення для функціонування суспільства та держави загалом. Наприклад, О. М. Даценко пропонує визначати адміністративно-правове регулювання як упорядкування суспільних відносин нормами адміністративного права у сфері державно-управлінської діяльності в інтересах особи та держави [1, с. 25]. На думку І. М. Миронець, адміністративно-правове регулювання варто розглядати як цілеспрямований, впорядковувальний, управлінський вплив держави на суспільні відносини [2]. Тобто адміністративно-правове регулювання – це значний вплив норм адміністративного права на суспільні відносини з метою забезпечення прав, свобод і інтересів суспільства, а також стабільного функціонування всього суспільства й держави.

Адміністративно-правові форми забезпечення громадського порядку мають державно-владний характер, що полягає у здійсненні суб'єктами охорони від імені держави в межах своєї компетенції повноважень, визначених законами та іншими нормативно-правовими актами. Адміністративне забезпечення громадського порядку має розпорядчий характер, оскільки органи державної влади мають право віддавати розпорядження та давати вказівки, обов'язкові для виконання всіма, кого вони стосуються, а в разі потреби застосовувати передбачені законом заходи примусу [3, с. 54].

По суті, в Україні створено базову правову систему для забезпечення громадської безпеки. Основними законами, які регулюють суспільні відносини в цій сфері, можна вважати закони України «Про основи національної безпеки України», «Про Національну поліцію», «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», «Про Службу безпеки України», «Про державну прикордонну службу України», «Про місцеві державні адміністрації», «Про боротьбу з тероризмом», «Про правовий режим воєнного стану», «Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру», «Про участь громадян в охороні громадського порядку та державного кордону», «Про громадські об'єднання», «Про військово-цивільні адміністрації» та інші. Варто зазначити, що досить важливе місце серед законів та нормативно-правових актів, що забезпечують правову основу громадської безпеки, безперечно, посідає Конституція України, в якій відповідно до третьої статті йдеться про те, що «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» [4].

Також треба зазначити, що громадську безпеку в Україні, зокрема, здійснює Національна поліція України. Зокрема, Закон України «Про Національну поліцію», зміст якого полягає в тому, що публічний порядок забезпечується завдяки відкритій та прозорій діяльності поліцейських та органів виконавчої влади в особі міністра внутрішніх справ щодо виконання ним своїх повноважень як керівника, спрямованих на формування державної політики у сфері забезпечення публічної безпеки України. Національна поліція України слідує за громадською безпекою і порядком – захищеність життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини і громадянина, а також захищає державний суверенітет і територіальну цілісність.

Отже, узагальнюючи вищевикладене, треба зазначити, що громадська безпека є фундаментальним інститутом суспільства, що зумовлює його життя, ефективну діяльність держави і її органів та спрямована на продуктивний розвиток громадських організацій, приватних підприємств і суспільства загалом. Громадська безпека в умовах глобалізації є дуже важливим і актуальним питанням. Адміністративно-правове регулювання у сфері

громадської безпеки України можна визначати як діяльність органів державної влади, зокрема, це Національна поліція України, яка спрямована на забезпечення громадського впорядкування, охорону та розвиток суспільних відносин, що виникають у сфері безпеки політичної, екологічної, соціальної безпеки України. Також треба зауважити, що адміністративно-правове регулювання сфери громадської безпеки України потребує подальшого дослідження і аналізу у напрямі пошуку шляхів удосконалення в цій сфері.

1. Даценко О. М. Адміністративно-правове регулювання нафтогазового комплексу. *VisegradJournalonHumanRights*. 2015. № 5/1. С. 24–30.
2. Миронець І. М. Адміністративно-правове регулювання будівельної діяльності в Україні : автореф. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2012. 24 с.
3. Подоляка А. Громадський порядок: сутність, поняття та форми забезпечення. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2009.
4. Конституція України від 28.06.1996, редакція від 01.01.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

Максим ТРОФИМЕНКО

здобувач вищої освіти

Науковий керівник:

Анатолій НАТОЧІЙ

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (м. Дніпро, Україна)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ

Застосування вогнепальної зброї поліцейським завжди має певні наслідки, оцінка яких залежить від реакції громадськості і владних інституцій. Саме тому досить актуальною є проблема реалізації чинного законодавства на всіх рівнях життєдіяльності суспільства, усвідомлення громадянами реальної можливості поліцейським застосувати вогнепальну зброю для попередження чи припинення протиправних дій на підставі пунктів статті 46 вищезгаданого закону. Зважаючи на це, можна поставити питання: як діяти в подібних ситуаціях працівнику Національної поліції України й яким чином треба удосконалити механізм нагляду за випадками застосування вогнепальної зброї в системі МВС України? На законодавчому рівні закріплено, що застосування вогнепальної зброї є найбільш суворим заходом примусу. Цей припис зазначено у статті 46 Закону України «Про Національну поліцію».

Критичне ставлення до застосування вогнепальної зброї і спеціальних засобів, фізичної сили як заходів примусу, визначених законом, законсервувалося ще з радянських часів. У свідомості громадян залишилося деформоване сприйняття роботи поліції як явне перевищення повноважень, і будь-яке застосування ними заходів примусу є неправомірним і таким, що порушує конституційні права і свободи, а також законні інтереси людини та громадянина. Саме тому в такій державі має бути модернізований, оновлений до сучасних правових вимог і суспільних тенденцій правоохоронний орган – Національна поліція України.

Крок до вирішення актуальної проблеми є в механізмі контролю з боку контрольно-наглядових органів, які мають презюмувати правомірність дій поліцейського, якщо вони підкріплені відповідним пунктом чинного законодавства. Найчастіше трапляється так, що поліцейські правомірно застосовують вогнепальну зброю, але у підсумку несуть щонайменше дисциплінарну відповідальність за неправомірне заподіяння шкоди.

Поліцейський, уповноважений на носіння і зберігання, застосування і використання вогнепальної зброї, повинен знати норми чинного законодавства щодо застосування і використання у своїй діяльності найбільш суворого заходу примусу і знати норми Кримінального кодексу України, а також Закону України «Про Національну поліцію».

Вогнепальна зброя застосовується у виняткових випадках, які наведено у статті 46 Закону України «Про Національну поліцію», а саме: